

LIEVEN NOLLET

Selectie uit **INSIDE**
en **GEEN SCHULD WEL STRAF**

SCHRIJVEN MET DONKER

De term **fotografie stamt uit het oud-Grieks en betekent letterlijk 'schrijven met licht'**. Lieven Nollet laat zich aan die **etymologische herkomst van het woord weinig gelegen liggen. Hij schrijft met donker.**

Bij de foto's van Lieven Nollet denk ik altijd aan een citaat uit het boek 'Naaktheden' van de Italiaanse filosoof Giorgio Agamben: "Slechts hij kan zich contemporain noemen die zich niet laat verblinden door de lichten van de eeuw en erin slaagt in hen een glimp op te vangen van de schaduw, van hun intieme duisternis." En verder: "Contemporain is hij die het duister van zijn tijd waarneemt als iets dat hem aangaat en niet ophoudt hem aan te spreken, iets dat, meer dan welk licht ook, zich direct en uitsluitend tot hem richt. Contemporain is hij die vol in het gezicht

Foto: **Gevangenis van Andenne** | 2004

geraakt wordt door de bundel van duisternis die zijn tijd uitstraalt."

Dat is wat Lieven Nollet doet. In een maatschappij waarin zo veel als mogelijk fleurig en kleurig wordt voorgesteld, kruipt hij even in de marge, daar waar duisternis overheerst. Hij fotografeert verborgen figuren in verborgen ruimtes. Zijn esthetica gaat eigenlijk over een anestetica, datgene dat aan onze waarneming wordt onttrokken. Lieven neemt ons mee naar plekken waar niemand wil komen. Hij toont ons mensen die we liever niet ontmoeten. Hij wijst ons op een blinde vlek. Zelfs toont hij ons een waarheid. In het oud-Grieks vinden we het begrip 'alètheia'. Dat betekent zowel waarheid als onverborgenheid. Lieven Nollet toont ons dus een waarheid door dingen uit het

Foto: **Penitentiair complex Brugge** | 2003

verborgene te halen. Het is een waarheid die vaak ongemakkelijk stemt, maar altijd meespeelt op de achtergrond van het maatschappelijke gebeuren.

Lieven Nollet heeft iets met zwart, uiteraard – en een beetje clichématig van mij – dé kleur van de duisternis. Zijn zwart dient om een anders onverteld geworden verhaal een nieuwe verhaallijn te geven. Nolllets fotografie laat gedwongen zwijgen opnieuw spreken. Bekijk de ruimtes op zijn foto's: het is haast onmogelijk zich er geluid bij voor te stellen. Hij laat die stilte klinken.

Nollet komt op deze wijze tegemoet aan een urgentie, een dringende nood, een dwingende vraag. We zouden het ook een

Foto: **Gevangenis van Sint-Gillis [Brussel]** | 2002

schreeuw kunnen noemen. De schreeuw onder een stolp in dit geval. De personen die getoond worden in zijn foto's lijken iets te vragen van ons. Die nood, die dwingende vraag zouden we goed moeten doordenken. Het gaat niet zomaar om iets wat op een particulier moment van belang is. Het gaat veel verder. Het gebaar dat we zien is deel van een levensverhaal. Zelfs als de gefotografeerde persoon compleet vergeten is, zelfs als haar of zijn naam weggewist lijkt uit ons geheugen – of misschien net daarom – vraagt deze persoon om opnieuw bij naam genoemd te worden, niet vergeten te worden. De nood is er om een gezicht te krijgen. Een menselijk gelaat interpelleert: "ik ben er ook, ken mij!"

Wat is de rol van een fotograaf? Die kan van uiteenlopende aard

Foto: **Strafinrichting Oudenaarde** | 2004

zijn. De rol die Lieven Nollet zichzelf heeft toebedeeld, is die van getuige. Voor hem legt fotografie voortdurend getuigenis af. Tegelijkertijd worden wij als toeschouwer door zijn foto's ondervraagd. De vraag die zij stellen luidt: van wat, van wie en voor wie wordt er getuigenis afgelegd? De getuige, in casu de fotograaf, is altijd singulier, onvervangbaar, uniek. Maar om te kunnen getuigen, heeft hij zich tot de wereld moeten richten, tot een universaliteit. Daar zal hij getuigen van een verborgen facet van de 'condition humaine'. Hij getuigt van een anders onbesproken gelaten waarheid. Lieven Nollet is de singuliere getuige geweest van een duisternis die hij nu in de openbaarheid wil laten oplichten.

Zijn foto's hebben een grote esthetische kracht in zich, daar kan

Foto: **Gevangenis van Sint-Gillis [Brussel]** | 2002

u zelf over oordelen. Wat deze esthetiek echter ook in éénzelfde beweging een ethische connotatie geeft, is precies de zin voor anesthesie die ermee gepaard gaat. Lieven Nollet laat iets opklinken uit een vergeetpunt. Hij laat de marge aan het woord. En die marge zegt heel veel over wat het grote speelveld is van de normaliteit. Van datgene wat wij als evident beschouwen. Lieven Nollet, fotograaf/kunstenaar, stelt evidenties in vraag. Bijvoorbeeld door ons vol in het gezicht te raken met de bundel van duisternis die onze tijd uitstraalt.

Marc Van den Bossche

Foto: **Strafinrichting Lantin** | 2004

Colofon

Deze tentoonstelling met gevangenisfoto's van de hand van Lieven Nollet is een organisatie van Ter Vesten. *Selectie uit INSIDE en GEEN SCHULD WEL STRAF* loopt van 8 tot en met 23 februari 2014 in de kapel van OC Boerenpoort, Sint-Elisabethstraat 31A [Grote Baan 123] in 9120 Melsele. De plechtige opening van de tentoonstelling vond plaats op vrijdag 7 februari om 20 uur door de heer Johan Smet, schepen van Cultuur van Beveren. Filosoof Marc Van den Bossche verzorgde de inleiding.

lay-out: Christl Van den Broucke | tekst: Mark Van den Bossche | foto's: Lieven Nollet | druk: Wilda NV - Pareinpark 22 - 9120 Beveren | eindredactie: Katrien Van Eetveld

2014/714/1

Cultuurcentrum Ter Vesten, 2014

Info: Ter Vesten, Gravenplein 2 - 9120 Beveren
www.beveren.be/tervesten - 03 750 10 00 - www.lievennollet.be

V.U.: Marc Van de Vijver, burgemeester, Stationsstraat 2 - 9120 Beveren

Foto: **Gevangenis van Gent** | 2003